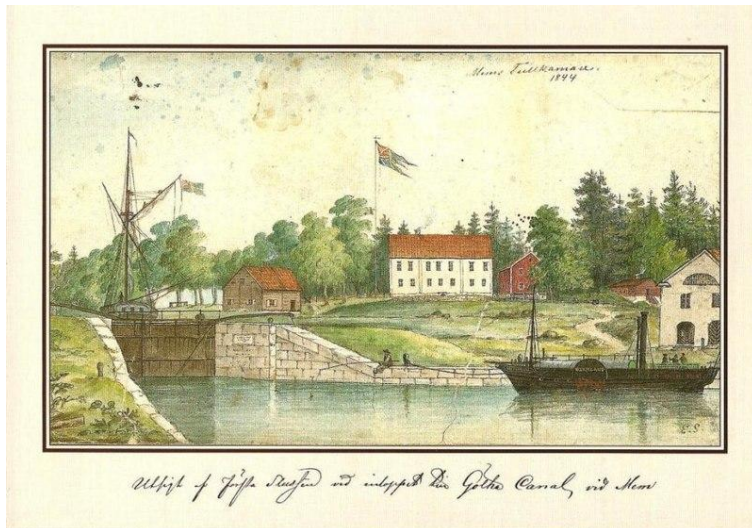

OLA LÖNNQVIST

Elias Sehlstedt och Söderköping

Känd för många av oss med den långa visan ”Litet bo jag sätta vill.....” har även han skrivit några rader som handlar om Söderköping. Han var tullare och tjänstgjorde 1842-1847 som tulluppsyningsman vid Mems station, dvs han kom dit 10 år efter det att Göta kanal öppnats för trafik.

Målning signerad E.S. dvs Elias Sehlstedt

Under en senare kanalresa Stockholm-Göteborg skriver han:

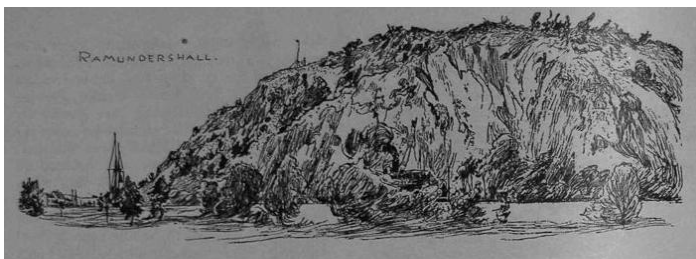
”Här är packhus, här är tulle
Här är herresätet Mem,
Der i huset uppå kullen
Har jag haft mitt hem.
Här jag pysslat om kaptener,
Här jag först min lager skar.
Ännu kvar
Ser jag syrener,
Som jag visst planterat har.”

”Ännu hinner jag beskrifva
Att på ängen står en kalf.
Tolf apostlar tros massiva
Ligga här i källarvalf.
Ser ni kråkan der vid pussen.
Hur hon tar sin morgonklunk!
Om bror Funch
Öppnar på slussen
Gå vi se’n i *sakta* lunk.”

Ur "Sånger och visor" sid 206-207, år 1893, i urval utgivna av Carl Snoilsky och med illustrationer av Carl Larsson.

Och under en kombinationsresa med båt och på väg beskriver han sitt besök i Söderköping sålunda:

Om morgonen satt jag temligen tidigt i ett godt åkdon, för att bege mig till Söderköping, emedan den vägen, som är blott sex fjerdingstvåg, gå inga ångbåtar. I en bokhandel köpte jag i förbifarten en annotationsbok,

hvaruti jag antecknade min skjutspojkes namn samt gjorde några drag som skulle föreställa hans porträtt. Han var särdeles språksam och gaf mig under vägen förtroende af hvarjehanda småsaker om ställen och personer, som jag likväl ej anser mig vara skyldig att yppa för närvarande. En väldig patrön mötte vi i vagn. »Håll åt er lite bättre!» ropade han och såg nackhög ut. Han satt barhufvad för att svalka sig, och håret flög temmeligen okammadt. Oberstad såg han ut för öfrigt. Jag tänkte på *Lord Luscomb* i en af Bulwers romaner, och hoppas:

»Att ett sådant lurfvigt hjon
Ej må understå sig mera
Att bekantskap proponera
Med en finare person.»

Ändtligen kommo vi fram,
Ögonen fulla med damm;
Snart uppå torget jag stod
Vid Engströms bod.
Konsuln var kry och galant,
Hela han omfång bastant,
Och frun var så innerligt god.

Trammekällan i Söderköping.

Middagen helt apropå,
Dukades i en berså;
Hin vet hur magen stod bi
Med slikt frosseri.
Här rådde glädje och skämt.
Flaskorna bugade jemt,
Och aldrig satt korkarna i.

Dagen mot aftonen skred,
Sjelfva borgmästarn kom med.
Det blef en trängsel på golf.
Der kom de Besche och herr Munck;
Det blef ett glam och ett klunk —
Och vi skildes at klockan tolf.

* * *

På morgonen var musik i den vackra
brunnsparken. Jag klättrar hellre i berg och

hör på foglarna. Om vintern har man mera tålmod att höra på musik än om sommaren. Ramundershäll togs i betraktande. Den är 40 alnar högre än stadens kyrktorn. Der finnas flera källor — icke i kyrktornet utan i hälleberget. Sankt Eriks källa och Trummekällan, derifrån staden får ett utmärkt godt vatten, och hvaraf äfven andra människor kunna få moja sig. En plats öfverst på berget kallas Lekarebacken; men det är icke leksaker att krängla sig dit upp. På norra sidan, om jag ej tar miste på vädersträck, kan man bese lemningar efter Vikingar — jag ber om ursäkt — efter deras borg, Ramundaborg, der högstsalig Ramunder hade sitt residens för många herrans år sedan, och der nunnorna från Franciskaner-klostret och andra den tidens kloster i Söderköping hade den nåden att bli bergtagna, ty vikingarne voro den tiden mycket

puss-lustiga. Sankt Ragnhilds helsobrunn är enligt traditionen uppsprungen på det ställe, der en hygglig jungfru vid namn Ragnhild blef oskyldigt dödad. Helsobrunnen är nu mycket helsogifvande för alla besökande, men lär vara helsosammast för stadsboarne sjelfva. Jag får nu ej dröja längre, ty ångbåten Per Brahe är i antågande som skall föra mig vidare. Detta är således Göta Kanal, »Sveriges blåa band» — smalt men fängslande; åtta mil långt och vattradt lika långt.

Så hett skiner solen på Göta Kanal,
Ty soln är för stor och kanalen för smal.
Och solstekt och brynt är min kroppshyddavorden,
Så hett skiner solen på fädernejorden.

Och djupt mellan bergen der ligger en äng,
Och der har Sankt Ragnhild bassäng vid bassäng.
Der doppas och tvättas, der skuras och skubbas,
Och der blir man ung, om man tidigt för-gubbas.

Der gå niohundra badgäster vid lag,
Så har man berättat, men inte vet jag.
Jag såg bara hvimlet och hörde musiken,
Som spelade lif i de lefvande liken.

Der spelades bräde från morgon till qväll,
Så att det gaf eko i Ramunders häll;
Der tillställdes baler, maskrader och bröllop,
Och roligt man hade och aldrig man höll opp.

Fundersam jag gick och sa' aldrig ett ord,
Och så kom Per Brahe och tog mig ombord.
Sankt Ragnhild till ära jag lyfte på hatten
Och tackade Gud att jag slapp hennes vatten.

* * *